

తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే సప్తమ ప్రపాఠకః

॥అచ్చిద్రమ్॥

హరిః ఓమ్॥ సర్వాన్ వా ఏషోఽగ్నౌ కామాన్ ప్రవేశయతి॥ యోఽగ్నినన్వాధాయ
 వ్రతముపైతి॥ స యదనిష్ఠ్వా ప్రయాయాత్॥ అకామప్రీతా ఏనం కామా నాను ప్రయాయుః॥
 అతేజా అవీర్యః స్యాత్॥ స జుహుయాత్॥ తుభ్యం తా అఙ్గిరస్తమ॥ విశ్వాః సుక్షీతయః
 పృథక్॥ అగ్నే కామాయ యేమిర ఇతి॥ కామాసేవాస్మిన్ దధాతి॥[౧] కామప్రీతా ఏనం కామా
 అనుప్రయాన్తి॥ తేజస్వీ వీర్యావాన్ భవతి॥ సంతతిర్వా ఏషా యజ్ఞస్య॥ యోఽగ్నినన్వాధాయ
 వ్రతముపైతి॥ స యదుద్వాయతి॥ విచ్చిత్తిరేవాస్య సా॥ తం ప్రాశ్చముద్ధృత్య॥
 మనసోపతిష్ఠేత॥ మనో వై ప్రజాపతిః॥ ప్రాజాపత్యో యజ్ఞః॥[౨] మనసైవ యజ్ఞగ్ం సంతనోతి
 భూరిత్యాహ॥ భూతో వై ప్రజాపతిః॥ భూతిమేవోపైతి॥ వి వా ఏష ఇన్ద్రియేణ వీర్యేణర్థ్యతే॥
 యస్యాహితాగ్నిరగ్నిరపక్షాయతి॥ యావచ్ఛమ్యయా ప్రవిధ్యేత్॥ యది తావదపక్షాయేత్॥
 తగ్ం సంభరేత్॥ ఇదం త ఏకం పర ఉత ఏకమ్॥[౩] తృతీయేన జ్యోతిషా సంవిశస్వ॥
 సంవేశనస్తనుపై చారురేధి॥ ప్రియే దేవానాం పరమే జనిత్ర ఇతి॥ బ్రహ్మణైవైనగ్ం సంభరతి
 సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః॥ యది పరస్తరామపక్షాయేత్॥ అను ప్రయాయావస్యేత్॥ సో ఏవ
 తతః ప్రాయశ్చిత్తిః॥ ఓషధీర్వా ఏతస్య పశూన్ పయః ప్రవిశతి॥ యస్య హవిషే వథ్సా
 అపాకృతా ధయన్తి॥[౪] తాన్ యద్దుహ్యేత్॥ యాతయామ్నా హవిషా యజేత॥ యన్న
 దుహ్యేత్॥ యజ్ఞపరురన్తరియాత్॥ వాయవ్యాం యవాగూం నిర్వపేత్॥ వాయుర్వై పయసః
 ప్రదాపయితా॥ స ఏవాస్మై పయః ప్రదాపయతి॥ పయో వా ఓషధయః॥ పయః పయః॥
 పయసైవాస్మై పయోఽవరున్ధే॥[౫] అథోత్తరస్మై హవిషే వథ్సానపాకుర్యాత్॥ సైవ తతః
 ప్రాయశ్చిత్తిః॥ అన్యతరాన్ వా ఏష దేవాన్ భాగధేయేన వ్యర్థయతి॥ యే యజమానస్య

సాయం గృహమాగచ్ఛన్తి | యస్య సాయం దుగ్ధం హవిరార్తిమార్ఘతి | ఇన్త్రాయ
 వ్రీహీన్నిరువ్యోపవసేత్ | పయో వా ఓషధయః | పయ ఏవారభ్య గృహీత్వోపవసతి |
 యత్రాతః స్యాత్ | తచ్ఛ్రుతం కుర్యాత్ | [౬] అథేతర ఐన్త్రః పురోడాశః స్యాత్ | ఇన్త్రయే
 ఏవాస్మై సమీచీ దధాతి | పయో వా ఓషధయః | పయః పయః | పయస్వైవాస్మై
 పయోఽవరున్ధే | అథోత్తరస్మై హవిషే వధ్సానపాకుర్యాత్ | సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ||
 ఉభయాన్ వా ఏష దేవాన్ భాగధేయేన వ్యర్థయతి | యే యజమానస్య సాయం చ
 ప్రాతశ్చ గృహమాగచ్ఛన్తి | యస్యోభయగ్ం హవిరార్తిమార్ఘతి | [౭] ఐన్త్రం
 పశ్చశరావమోదనం నిర్వపేత్ | అగ్నిం దేవతానాం ప్రథమం యజేత్ | అగ్నిముఖా ఏవ
 దేవతాః || ప్రీణాతి | అగ్నిం వా అన్వన్యా దేవతాః | ఇన్త్రమన్వన్యాః | తా ఏవోభయీః ప్రీణాతి |
 పయో వా ఓషధయః | పయః పయః | పయస్వైవాస్మై పయోఽవరున్ధే | అథోత్తరస్మై హవిషే
 వధ్సానపాకుర్యాత్ | [౮] సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః || అర్థో వా ఏతస్య యజ్ఞస్య మీయతే | యస్య
 వ్రత్యేఽహన్ పత్యునాలమ్బుకా భవతి | తామపరుధ్య యజేత | సర్వేణైవ యజ్ఞేన యజతే |
 తామిష్ట్యోపహ్వయేత | అమూహమస్మి | సా త్వమ్ | ద్యౌరహమ్ | పృథివీ త్వమ్ |
 సామాహమ్ | ఋక్త్వమ్ | తాపేహి సంభవావ | సహ రేతో దధావహై | పుగ్ంసే పుత్రాయ
 వేత్తవై | రాయస్పోషాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యాయేతి | అర్థ ఏవైనాముపహ్వయతే | సైవ
 తతః ప్రాయశ్చిత్తిః || [౯]

దధాతి యజ్ఞ ఉత ఏకం ధయన్తి రున్ధే కుర్యాదార్ఘ్యపాకుర్యాత్ప్రథివీ త్వమష్టా చ || 1 ||

సర్వాన్ వి వై యది పరస్తరామోషధీరన్యతరానుభయానర్థో వై ||

యద్విషణ్ణేన జుహుయాత్ | అప్రజా అపశుర్యజమానః స్యాత్ | యదనాయతనే నినయేత్ |
 అనాయతనః || స్యాత్ | ప్రాజాపత్యయర్చా వల్మీకవపాయామవనయేత్ | ప్రాజాపత్యో వై
 వల్మీకః | యజ్ఞః ప్రజాపతిః | ప్రజాపతావేవ యజ్ఞం ప్రతిష్ఠాపయతి | భూరిత్యాహ | భూతో వై

ప్ర॒జాప॑తిః॥[౧౦] భూ॑తిమే॒వోపై॑తి తత్కృ॒త్వా అ॒న్యం దు॒గ్ధ్వా పు॑నర్ హో॒తవ్యమ్॑॥ సైవ తతః॒
 ప్రా॒యశ్చి॑త్తిః॥ య॒త్కీ॒టావ॑పన్నేన జు॒హుయాత్॑ అప్ర॒జా అప॑శుర్యజమానః స్యాత్॑
 యదనా॑యతనే నిన॒యేత్॑ అనా॒యత॑నః స్యాత్॑ మధ్య॒మేన॑ పర్ణేన
 ద్యా॒వాపు॑థి॒వ్యయ॒ర్చాఽన్తః పరి॑థి నిన॒యేత్॑ ద్యా॒వాపు॑థి॒వ్యోరే॒వైన॑త్ప్రతిష్ఠాపయతి [౧౧]
 తత్కృ॒త్వా అ॒న్యం దు॒గ్ధ్వా పు॑నర్ హో॒తవ్యమ్॑॥ సైవ తతః॒ ప్రా॒యశ్చి॑త్తిః॥ యదవ॑వృష్టేన
 జు॒హుయాత్॑ అప॒రూప॑మస్యాత్కృ॒జ్జాయే॑త కిలా॒సో వా స్యా॑దర్శ॒శసో వా॑ యత్ప్రత్యే॒యాత్
 య॒జ్ఞం వి॑చ్ఛిన్ద్యాత్ స జు॒హుయాత్॑ మిత్రో జనా॒న్కల్ప॑యతి ప్ర॒జానన్మ్[౧౨] మిత్రో దా॒ధార
 పు॑థివీ॒ముత॑ ద్యామ్ మిత్రః కృ॒ష్టిరని॑మిషా॒భిచ॑ష్టి స॒త్యాయ॑ హ॒వ్యం ఘృ॑తవజ్జు॒హోతే॑తి
 మిత్రే॒ణైవైన॑త్కల్పయతి తత్కృ॒త్వా అ॒న్యం దు॒గ్ధ్వా పు॑నర్ హో॒తవ్యమ్॑॥ సైవ తతః॒
 ప్రా॒యశ్చి॑త్తిః॥ యత్పూ॒ర్వస్యా॑మా॒హుత్యా॑గ్ం హు॒తాయా॑ముత్త॒రాఽఽహు॑తిః స్క॒న్ధేత్
 ద్వి॒పాద్భిః ప॑శుభి॒ర్యజ॑మానో వ్యృద్ధ్యే॒తా యదు॑త్త॒రయా॑భి॒జుహు॑యాత్[౧౩] చతు॒ష్పాద్భిః
 ప॑శుభి॒ర్యజ॑మానో వ్యృద్ధ్యే॒తా యత్ర॑ వే॒త వన॑స్పతే దే॒వానాం గు॑హ్యో నామా॒ని తత్ర
 హ॒వ్యాని॑ గామ॒యేతి॑ వానస్పత్యయర్చా స॒మిధ॑మా॒ధాయ॑ తూ॒ష్టిమే॒వ పు॑నర్జుహుయాత్
 వన॑స్పతి॒నైవ య॒జ్ఞస్యార్తాం॑ చానార్తాం॒ చాహు॑తీ విదా॒ధార॑ తత్కృ॒త్వా అ॒న్యం దు॒గ్ధ్వా
 పు॑నర్ హో॒తవ్యమ్॑॥ సైవ తతః॒ ప్రా॒యశ్చి॑త్తిః॥ యత్పూ॒రా ప్ర॒యాజే॒భ్యః ప్రా॒జఙ్గ॑రః స్క॒న్ధేత్
 అధ్వ॑ర్యవే చ య॒జమానా॑య చాక॒గ్ం స్యాత్[౧౪] యద్దక్షి॑ణా బ్ర॒హ్మణే॑ చ య॒జమానా॑య
 చాక॒గ్ం స్యాత్॑ యత్ప్రత్య॒క్ హో॑త్రే చ పత్ని॒యై చ య॒జమానా॑య చాక॒గ్ం స్యాత్
 యదు॑దజ్జే అగ్ని॒ధే చ ప॑శుభ్యశ్చ య॒జమానా॑య చాక॒గ్ం స్యాత్॑ యద॒భి జు॑హుయాత్
 రు॒ద్రోఽస్య॑ పశూన్ ఘా॒తుకః॑ స్యాత్ యన్నా॒భిజు॑హుయాత్ అశా॒న్తః ప్ర॒ప్రాయే॑తా [౧౫]
 స్పృ॒వస్య॑ బుద్ధే॒నాభి॑ నిద॒ధ్యాత్ మా త॑మో మా య॒జ్ఞస్త॒మన్మా య॒జమా॑నస్త॒మత్ నమ॑స్తి
 అస్త్వా॒యతే॑ నమో రుద్ర ప॒రాయ॑తే నమో యత్ర నిషీ॒దసి॑ అముం మా హిగ్ం॒సీర॑ముం
 మా హిగ్ం॒సీరి॑తి యేన స్క॒న్ధేత్॑ తం ప్ర॒హరే॑త్ సహస్ర॒శృజ్ం వృ॑షభో జాతవే॒దాః॑

స్తోమపుష్పో ఘృతవాన్ఘృతప్రతీకః॥ మా నో హసీన్మేత్థితో నేత్వా జహామ గోపోషం నో
 వీరపోషం చ యచ్ఛేతి బ్రహ్మణైవైనం ప్రహరతి నైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః॥[౧౬]

వై ప్రజాపతిః స్థాపయతి ప్రజానన్నభి జుహుయాధ్యాయేత జహామ త్రీణి చ॥2॥

యద్భిష్షణ్ణేన ప్రాజాపత్యయా యత్కీటా మధ్యమేన యదవవృష్టేన యత్పూర్వస్యాం యత్పూరా ప్రయాజేభ్యః ప్రాజఙ్గారో
 యద్దక్షిణా యత్ప్రత్యగ్గదుదజ్ఙ్॥

వి వా ఏష ఇన్ద్రియేణ వీర్యేణర్థ్యతే॥ యస్యాహితాగ్నీరగ్నిర్మథ్యమానో న జాయతే॥
 యత్రాన్యం పశ్యేత్ తత ఆహృత్య హోతవ్యమ్॥ అగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి॥
 యద్యన్యం న విస్తేత్ అజాయాగ్ం హోతవ్యమ్॥ ఆగ్నియా వా ఏషా యదజా॥
 అగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి[౧౭] అజస్య తు నాశ్చీయాత్ యదజస్యాశ్చీయాత్॥
 యామేవాగ్నావాహుతిం జుహుయాత్ తామధ్యాత్ తస్మాదజస్య నాశ్యమ్॥ యద్యజాం న
 విస్తేత్ బ్రాహ్మణస్య దక్షిణే హస్తే హోతవ్యమ్॥ ఏష వా అగ్నిర్వైశ్వానరః॥ యద్బ్రాహ్మణః॥
 అగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి [౧౮] బ్రాహ్మణం తు వసత్త్యై నాపరున్ధ్యాత్॥
 యద్బ్రాహ్మణం వసత్త్యా అపరున్ధ్యాత్ యస్మిన్నేవాగ్నావాహుతిం జుహుయాత్ తం
 భాగధేయేన వ్యర్థయేత్ తస్మాద్బ్రాహ్మణో వసత్త్యై నాపరుధ్యః॥ యది బ్రాహ్మణం న
 విస్తేత్ దర్భస్తమ్బే హోతవ్యమ్॥ అగ్నివాన్ వై దర్భస్తమ్బుః॥ అగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం
 హుతం భవతి దర్భాగ్ంస్తు నాధ్యాసీత[౧౯] యద్దర్భానధ్యాసీత యామేవాగ్నావాహుతిం
 జుహుయాత్ తామధ్యాసీత తస్మాద్దర్భా నాధ్యాసీతవ్యాః॥ యది దర్భాన్న విస్తేత్ అపున
 హోతవ్యమ్॥ ఆపో వై సర్వా దేవతాః॥ దేవతాస్వేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి ఆపస్తు
 న పరిచక్షీత యదాపః పరిచక్షీత[౨౦] యామేవాప్స్వాహుతిం జుహుయాత్ తాం
 పరిచక్షీత తస్మాదాపో న పరిచక్ష్యాః॥ మేధ్యా చ వా ఏతస్యామేధ్యా చ తనువౌ
 సగ్ంస్పృజ్యేతే॥ యస్యాహితాగ్నీరవ్యైరగ్నిభిరగ్నయః సగ్ంస్పృజ్యన్తే॥ అగ్నయే వివిచయే

పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేత్ మేధ్యాం వైవాస్యామేధ్యాం చ తనువౌ వ్యావర్తయతి
 అగ్నయే వ్రతపతయే పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేత్ అగ్నిమేవ వ్రతపతిగ్న్ స్వేన
 భాగధేయనోపధావతి స ఏవైనం వ్రతమాలమ్బయతి॥ [౧౦] గర్భగ్న్ స్రవంతమగదమకః
 అగ్నిరిస్తస్త్వష్టా బృహస్పతిః పృథివ్యామవచుశ్శోతైతత్ నాభిప్రాప్నోతి నిర్ఋతిం
 పరాచైః॥ రేతో వా ఏతద్వాజినమాహితాగ్నీః యదగ్నిహోత్రమ్ తద్యధృపేత్ రేతోఽస్య
 వాజినగ్న్ స్రవేత్ గర్భగ్న్ స్రవంతమగదమకరిత్యాహ రేత ఏవాస్మిన్వాజినం దధాతి [౧౧]
 అగ్నిరిత్యాహ అగ్నిర్వై రేతోధాః రేత ఏవ తద్దధాతి ఇన్త్ర ఇత్యాహ
 ఇన్త్రయమేవాస్మిన్దధాతి త్వష్టేత్యాహ త్వష్టా వై పశూనాం మిథునానాగ్ం రూపకృత్
 రూపమేవ పశుషు దధాతి బృహస్పతిరిత్యాహ బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిః
 బ్రహ్మణైవాస్మై ప్రజాః ప్రజనయతి పృథివ్యామవచుశ్శోతైతదిత్యాహ
 అస్యామేవైనత్ప్రతిష్ఠాపయతి నాభి ప్రాప్నోతి నిర్ఋతిం పరాచైరిత్యాహ
 రక్షసామపహత్యై॥ [౧౩]

అజాఽగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి భవత్యాసీత పరిచక్షేత లమ్బయతి దధాతి దేవానాం బృహస్పతిః పశ్చ చ॥ ౩॥
 వి వై యద్యన్యమజాయాం బ్రాహ్మణస్య దర్భస్తమ్బేఽపు హోతవ్యమ్॥

యాః పురస్తాత్ప్రస్రవన్తి ఉపరిష్టాధ్వర్వతశ్చ యాః తాభీ రశ్మిపవిత్రాభిః శ్రద్ధాం
 యజ్ఞమారభే॥ దేవా గాతువిదః గాతుం యజ్ఞాయ విన్దతా మనసస్పతినా దేవేనా
 వాతాద్యజ్ఞః ప్రయుజ్యతామ్॥ తృతీయస్యై దివః గాయత్రియా సోమ ఆభృతః [౧౪]
 సోమపీథాయ సంనయితుమ్ వకలమన్తరమాదదే॥ ఆపో దేవీః శుద్ధాః స్థ ఇమా పాత్రాణి
 శున్ధత ఉపాతజ్కాయ దేవానామ్ పర్ణవల్కముత శున్ధత॥ పయో గృహేషు పయో
 అఘ్నియాసు పయో వధ్నేషు పయ ఇన్త్రాయ హవిషే ధ్రియస్వ గాయత్రీ పర్ణవల్కేనా
 పయః సోమం కరోత్విమమ్॥ [౧౫] అగ్నిం గృహ్ణోమి సురథం యో మయోభూః య

ఉద్యన్త॑ మారో॑ హతి॑ సూ॒ర్యమ॑ హే॒| ఆది॒త్యం జ్యోతి॑షాం జ్యోతి॑రుత్త॒మమ్| శ్వో య॒జ్ఞాయ॑
రమ॑తాం దే॒వతా॑భ్యః॥ వ॒సూన్ రు॒ద్రానా॑ది॒త్యాన్| ఇన్ద్రి॑ణ స॒హ దే॒వతాః| తాః పూ॒ర్వః
పరి॑గృహ్ణామి॒ స్వ ఆ॒యత॑నే మనీ॒షయా॑॥ ఇ॒మామూ॑ర్జం ప॒శ్చదశీ॑ం యే ప్ర॒విష్టాః॑
తాన్ద్రి॑వాన్ పరి॑గృహ్ణామి పూ॒ర్వః| [౨౬] అ॒గ్నిర్ హ॒వ్యవా॑డి॒హ తానా॑వహతు॒| పౌర్ణ॒మాస॑గ్ం
హ॒విరి॑దమేషాం మ॒యి| ఆ॒మావా॒స్యగ్ం హ॒విరి॑దమేషాం మ॒యి॥ అ॒న్తరాఽగ్ని॑ ప॒శవః॑
దే॒వస॑గ్ం స॒దమా॑గమన్మ॒| తాన్ పూ॒ర్వః పరి॑గృహ్ణామి॒ స్వ ఆ॒యత॑నే మనీ॒షయా॑॥ ఇ॒హ
ప్ర॒జా వి॒శ్వరూ॑పా రమ॒న్తామ్| అ॒గ్నిం గృ॑హపతిమభి సం॒వసా॑నాః| తాః పూ॒ర్వః పరి॑గృహ్ణామి
[౨౭] స్వ ఆ॒యత॑నే మనీ॒షయా॑॥ ఇ॒హ ప॒శవో వి॒శ్వరూ॑పా రమ॒న్తామ్| అ॒గ్నిం గృ॑హపతిమభి
సం॒వసా॑నాః| తాన్ పూ॒ర్వః పరి॑గృహ్ణామి॒ స్వ ఆ॒యత॑నే మనీ॒షయా॑॥ అ॒యం
పి॒తృణా॑మ॒గ్నిః| అ॒వాఢ్ధ॒వ్యా పి॒తృభ్య॑ ఆ తం పూ॒ర్వః పరి॑గృహ్ణామి॒ అవి॑షం నః పి॒తుం
క॒రత్|| అ॒జస్రం త్వాగ్ం స॒భాపా॑లాః| [౨౮] వి॒జయ॑భాగగ్ం స॒మిన్ధ॑తామ్| అ॒గ్ని దీ॒దాయ॑ మే
స॒భ్య| వి॒జిత్యై శ॒రదః శత॑మ్॥ అ॒న్నమా॑వసథీయమ్| అ॒భిహ॑రాణి శ॒రదః శత॑మ్| ఆ॒వస॑థే
శ్రి॒యం మ॒న్తమ్| అ॒హిర్బు॒ద్ధియో ని॑యచ్ఛతు॒|| ఇ॒దమ॑హమ॒గ్నిజ్యేష్ఠే॑భ్యః| వ॒సుభ్యో య॒జ్ఞం
ప్ర॒బ్రవీ॑మి| ఇ॒దమ॑హమిన్ద్రి॒జ్యేష్ఠే॑భ్యః| [౨౯] రు॒ద్రేభ్యో య॒జ్ఞం ప్ర॒బ్రవీ॑మి| ఇ॒దమ॑హం
వ॒రుణ॑జ్యేష్ఠేభ్యః| ఆది॒త్యేభ్యో య॒జ్ఞం ప్ర॒బ్రవీ॑మి॥ ప॒యస్వ॑తీరోషధ॒యః| ప॒యస్వ॑ద్వీరుధాం
ప॒యః| అ॒పాం ప॒యసో॑ యత్ప॒యః| తేన॑ మామిన్ద్రి స॒గ్ం సృ॑జ|| అ॒గ్ని వ్ర॑తపతే వ్ర॒తం
చ॒రిష్యా॑మి| తచ్ఛకే॒యం తస్మై॑ రాధ్యతామ్| వా॒యో వ్ర॑తపత ఆది॒త్య వ్ర॑తపతే| [౩౦]
వ్ర॒తానాం వ్ర॑తపతే వ్ర॒తం చ॒రిష్యా॑మి| తచ్ఛకే॒యం తస్మై॑ రాధ్యతామ్॥ ఇ॒మాం
ప్రా॒చీము॑దీచీమ్| ఇ॒షమూ॑ర్జమభి స॒గ్ంస్కృ॑తామ్| బ॒హుప॑ర్ణామశుష్కా॒గ్రామ్| హ॒రామి
ప॒శుపా॑మహమ్॥ యత్ప్రా॒జ్ఞో రూ॒పం కృ॑త్వా ప్రా॒విశ॑స్త్వం వ॒నస్ప॑తీన్
తత॑స్త్వామే॒కవి॑గ్ంశతిధా॒| సం॒భరా॑మి సుసంభృ॒తా|| [౩౧] త్రీన్ పరి॑ధీగ్స్తి॒స్రః స॒మిధః॑
య॒జ్ఞాయు॑రను సం॒చరా॑న్| ఉ॒పవే॑షం మేక్ష॒ణం ధృ॑ష్టిమ్| సం॒భరా॑మి సుసంభృ॒తా|| యా

జా॒తా ఓ॒షధ॑యః॒ దే॒వే॒భ్యస్త్రి॒యగం॑ పు॒రా॒ తా॒సాం ప॒ర్వ రా॒ధ్యాస॑మ్ ప॒రిస్త॑ర॒మాహ॑రన్॒॥
 అ॒పాం మే॒ధ్యం య॒జ్ఞియ॑మ్ సదే॒వగ్ం శి॒వమ॑స్తు మే॒[32] ఆ॒చ్ఛేత్తా వో మా రి॒షమ్ జీ॒వాని
 శ॒రదః శత॑మ్॒॥ అ॒పరి॑మి॒తానాం ప॒రిమి॑తాః॒ సంన॑హ్యే సు॒కృతా॒య క॑మ్ ఏ॒నో మా ని॑గాం
 క॒తమ॑చ్ఛనాహమ్ పు॒నరు॑త్థా॒య బ॒హులా భ॑వన్తు॒॥ స॒కృదా॒చ్ఛిన్నం బ॒ర్హిరూ॑ర్ణామృ॒దు
 స్యో॒నం పి॒తృభ్య॑స్త్వా భ॒రామ్య॑హమ్ అ॒స్మిన్స్థి॑దన్తు మే పి॒తరః సో॒మ్యాః పి॒తామ॑హాః
 ప్ర॒పి॒తామ॑హాశ్చాను॒గైః స॒హ॥ [33] త్రి॒వృత్ప॑లాశే ద॒ర్భః ఇ॒యాన్ ప్రా॒దేశ॑సం॒మితః॒ యజ్ఞే
 ప॒విత్రం పో॑తృతమమ్ ప॒యా హ॑వ్యం కరోతు మే॒॥ ఇ॒మా ప్రా॒ణాపా॑నౌ య॒జ్ఞస్యా॑జ్ఞాని
 స॒ర్వశః ఆ॒ప్యాయ॑యన్తా సంచ॒రతా॑మ్ ప॒విత్రే హ॑వ్యశోధనే॒॥ ప॒విత్రే స్థో వైష్ణ॑వీ
 వా॒యుర్వాం మన॑సా పు॒నాతు॑॥[34] అ॒యం ప్రా॒ణశ్చా॑పానశ్చ॒ యజ॑మానమపిగచ్ఛతామ్
 య॒జ్ఞే హ్యభూ॑తాం పోతారౌ ప॒విత్రే హ॑వ్యశోధనే॒॥ త్వయా వే॒దిం వి॒విదుః పృ॒థివీ॑మ్
 త్వయా య॒జ్ఞో జాయ॑తే వి॒శ్వదా॑నిః॒ అచ్ఛి॑ద్రం య॒జ్ఞమ॑స్వేషి వి॒ద్వాన్ త్వయా హో॒తా
 సం॒తనో॑త్యర్థమాసాన్॒॥ త్ర॒యస్త్రి॒గ్ంశోఽసి త॒న్మానా॑మ్ ప॒విత్రే॑ణ సహాగహి[35] శి॒వేయ॑గ్ం
 ర॒జ్జుర॑భిధానీ॒ అఘ్ని॑యాముపసేవతామ్॒ అప్ర॑స్రగ్ంసాయ య॒జ్ఞస్య॑ ఉ॒భే
 ఉ॒పద॑ధామ్యహమ్ పశుభిః సంనీ॒తం బిభృ॑తామ్ ఇ॒న్త్రాయ శృ॑తం దధి॒॥ ఉ॒పవే॑షోఽసి
 య॒జ్ఞాయ॑ త్వాం ప॒రివే॑షమధారయన్॒ ఇన్త్రా॑య హ॒విః కృ॒ణ్వంతః॒ శివః శ॒గ్మో భ॑వాసి నః॒॥
 [36] అ॒మృన్మ॑యం దే॒వపా॑త్రమ్ య॒జ్ఞస్యా॑యుషి ప్ర॒యుజ్య॑తామ్ తి॒రః ప॒విత్ర॑మతి నీ॒తాః
 ఆపో ధార॑య మాఽతిగుః॒॥ దే॒వేన స॒విత్రో॑త్పాతాః॒ వసోః సూ॒ర్యస్య ర॒శ్మిభిః॒ గాం
 దోహ॑పవిత్రే ర॒జ్జుమ్ స॒ర్వా పా॑త్రాణి శు॒న్ధత॒॑॥ ఏ॒తా ఆచ॑రన్తి మధుమద్దుహానాః॒
 ప్ర॒జావ॑తీర్యశసో వి॒శ్వరూ॑పాః [37] బ॒హ్విర్భ॑వన్తిరుప జాయమానాః॒ ఇ॒హ వ ఇన్తో
 ర॒మయ॑తు గావః॒ పూషా స్థ॒॑ అయ॑క్మా వః ప్ర॒జయా స॒గ్ంసృ॑జామి రా॒యస్పో॑షేణ
 బ॒హులా భ॑వన్తిః॒ ఊర్జం ప॒యః పి॒న్వమా॑నా ఘృ॒తం చ॒ జీవో జీ॑వన్తిరుప వః సదే॒యమ్॒॥
 ద్యౌశ్చే॒మం య॒జ్ఞం పృ॒థివీ చ॒ సందు॑హతామ్ దా॒తా సోమే॑న స॒హ వా॑తేన వా॒యుః॒॥

యజమానాయ ద్రవిణం దధాతు||37|| ఉధ్సం దుహన్తి కలశం చతుర్బలమ్ ఇడాం దేవీం
 మధుమతీగ్ం సువర్విదమ్ తదిన్త్రాగ్ని జిన్వతగ్ం సూన్వతావత్ తద్యజమానమమృతత్వే
 దధాతు|| కామధుక్షః ప్రణో బ్రూహి ఇన్త్రాయ హవిరిన్త్రియమ్|| అమూం యస్యాం
 దేవానామ్ మనుష్యాణాం పయో హితమ్|| బహు దుగ్ధీన్త్రాయ దేవేభ్యః
 హవ్యమాప్యాయతాం పునః||38|| వధ్సేభ్యో మనుష్యేభ్యః పునర్దోహాయ కల్పతామ్|| యజ్ఞస్య
 సంతతిరసి యజ్ఞస్య త్వా సంతతిమను సంతనోమి|| అదస్తమసి విష్ణవే త్వా
 యజ్ఞాయాపిదధామ్యహమ్ అద్భిరరిక్తేన పాత్రేణ యాః పూతాః పరిశీరతే|| అయం
 పయః సోమం కృత్వా స్వాం యోనిమపిగచ్ఛతు||40|| పర్ణవల్కః పవిత్రమ్ సౌమ్యః
 సోమాద్ధి నిర్మితః|| ఇమౌ పర్ణం చ దర్భం చ దేవానాగ్ం హవ్యశోధనౌ ప్రాతర్వేషాయ
 గోపాయ విష్ణో హవ్యగ్ం హి రక్షసి|| ఉభావగ్ని ఉపస్త్రణతే దేవతా ఉపవసన్తు మే
 అహం గ్రామ్యానుప వసామి మహ్యం గోపతయే పశూన్||40||

ఆభృత ఇమం గృహ్ణామి పూర్వస్తాః పూర్వః పరిగృహ్ణామి సభాపాలా ఇన్ద్రజ్యేష్ఠేభ్య ఆదిత్య వ్రతవతే సుసంభృతా మే సహ
 పునాతు గహి నో విశ్వరూపా దధాతు పునర్గచ్ఛతు పశూన్||41||

యాః పురస్తాదిమామూర్ణామిహ ప్రజా ఇహ పశవోఽయం పితృణామగ్నిః ||

దేవా దేవేషు పరాక్రమధ్వమ్ ప్రథమా ద్వితీయేషు ద్వితీయాస్తృతీయేషు త్రిరేకాదశా
 ఇహ మాఽవతా ఇదగ్ం శకేయం యదిదం కరోమి ఆత్మా కరోత్వాత్మనే ఇదం కరిష్యే
 భేషజమ్ ఇదం మే విశ్వభేషజా అశ్వినా ప్రావతం యువమ్|| ఇదమహగ్ం సేనాయా
 అభీత్వరైగ్|| 42|| ముఖమపోహామి|| సూర్య జ్యోతిర్విభాహి మహత ఇన్త్రియాయ||
 ఆప్యాయతాం ఘృతయోనిః అగ్నిర్ హవ్యాఽనుమన్యతామ్ ఖమజ్క్ష్వ త్వచమజ్క్ష్వ
 సురూపం త్వా వసువిదమ్ పశూనాం తేజసా అగ్నయే జుష్టమభిఘారయామి|| స్యోనం తే
 సదనం కరోమి||43|| ఘృతస్య ధారయా సుశేవం కల్పయామి తస్మిన్ధిన్దామృతే ప్రతితిష్ఠా

వ్రీహీణాం మేధ సుమనస్యమానః॥ ఆర్తః ప్రథస్సుర్భువనస్య గోపాః॥ శృత ఉథ్నాతి
 జనితా మతీనామ్॥ యస్త ఆత్మా పశుషు ప్రవిష్టః దేవానాం విష్టామను యా వితస్థే
 ఆత్మన్వాన్థోమ ఘృతవాన్ హి భూత్వా దేవాన్గచ్ఛ సువర్విన్ద యజమానాయ మహ్యమ్॥
 ఇరా భూతిః పృథివ్యై రసో మాత్క్రమీత్॥[౪౪] దేవాః పితరః పితరో దేవాః యోహమస్మి
 స సన్ యజే యస్యాస్మి న తమన్తరేమి స్వం మ ఇష్టగ్గ్ స్వం దత్తమ్ స్వం పూర్తగ్గ్
 స్వగ్గ్ శ్రాన్తమ్ స్వగ్గ్ం హుతమ్ తస్య మేఽగ్నిరుపద్రష్టా వాయురుపశ్రీతా
 ఆదిత్యోఽనుఖ్యాతా ద్యౌః పితా॥[౪౫] పృథివీ మాతా ప్రజాపతిర్బన్ధుః య ఏవాస్మి స సన్
 యజే॥ మా భేర్మా సంవిక్థా మా త్వా హిగ్ంసిషమ్ మా తే తేజోఽపక్రమీత్
 భరతముద్ధరేమనుషిశ్చ॥ అవదానాని తే ప్రత్యవదాస్యామి నమస్తి అస్తు మా మా
 హిగ్ంసీః॥ యదవదానాని తేఽవద్యన్మి విలోమాకార్షమాత్మనః॥ [౪౬] ఆజ్యేన
 ప్రత్యనజ్యేనత్ తత్త ఆప్యాయతాం పునః॥ అజ్యాయో యవమాత్రాత్
 ఆవ్యాధాత్కృత్యతామిదమ్ మాఽరూరుపామ యజ్ఞస్య శుద్ధగ్గ్ స్వీష్టమిదగ్ం హవిః॥
 మనునా దృష్టాం ఘృతపదీమ్ మిత్రావరుణసమీరితామ్ దక్షిణార్థాదసంభిన్దన్మి
 అవద్యామ్యేకతోముఖామ్॥[౪౭] ఇడే భాగం జుషస్వ నః జిన్వ గా జిన్వార్వతః తస్యాస్తే
 భక్షివాణః స్యామ సర్వాత్మానః సర్వగణాః॥ బ్రధ్న పిన్వస్వ దదతో మే మా క్షాయి కుర్వతో
 మే మోపదసత్ దిశాం క్లుప్తిరసి దిశో మే కల్పన్తామ్ కల్పన్తాం మే దిశః॥[౪౮] ధైవీశ్చ
 మానుషీశ్చ అహోరాత్రే మే కల్పేతామ్ ఆర్థమాసా మే కల్పన్తామ్ మాసా మే కల్పన్తామ్
 ఋతవో మే కల్పన్తామ్ సంవథ్సరో మే కల్పతామ్ క్లుప్తిరసి కల్పతాం మే॥ ఆశానాం
 త్వాఽశాపాలేభ్యః చతుర్భ్యో అమృతేభ్యః ఇదం భూతస్యాధ్యక్షేభ్యః॥[౪౯] విధేమ హవిషా
 వయమ్॥ భజతాం భాగీ భాగమ్ మాఽభాగోఽభక్త నిరభాగం భజామః అపస్పిన్వ
 ఓషధీర్జిన్వ ద్విపాత్పాహి చతుష్పాదవ దివో వృష్టిమేరయ॥ బ్రాహ్మణానామిదగ్ం హవిః
 [౫౦] సోమ్యానాగ్ం సోమపీథినామ్ నిర్భక్తో బ్రాహ్మణః నేహోబ్రాహ్మణస్యాస్తి॥ సమజ్కాం

బర్హిర్ హవిషా ఘృతేనా సమాదిత్యైర్వసుభిః సం మరుద్భిః సమిస్త్రేణ
 విశ్వేభి-ర్దేవేభిరజ్కామ్॥ దివ్యం నభో గచ్ఛతు యథ్స్వాహా॥ ఇన్త్రాణీవావిధవా
 భూయాసమ్ అదితిరివ సుపుత్రా అస్థూరి త్వా గార్హపత్య [౫౦] ఉపనిషదే
 సుప్రజాస్త్వాయ॥ సం పత్నీ పత్యా సుకృతేన గచ్ఛతామ్ యజ్ఞస్య యుక్తా
 ధుర్యావభూతామ్ సంజానానో విజహతామరాతీః దివి జ్యోతిరజరమారభేతామ్॥ దశ తే
 తనువో యజ్ఞ యజ్ఞియాః తాః ప్రీణాతు యజమానో ఘృతేనా నారిష్ఠయాః
 ప్రశిషమీడమానః దేవానాం దైవ్యేఽపి యజమానోఽమృతోఽభూత్॥ యం వాం దేవా
 అకల్పయన్ ॥ [౫౧] ఊర్జో భాగగం శతకృతూ ఏతద్వాం తేన ప్రీణాని తేన
 తృప్యతమగంహహా॥ అహం దేవానాగం సుకృతామస్మి లోకే మమేదమిష్టం న
 మిధుర్భవతి అహం నారిష్ఠావనుయజామి విద్వాన్ యదాభ్యామిన్తో
 అదధాద్భాగధేయమ్॥ అదారస్పద్భవత దేవ సోమ అస్మిన్ యజ్ఞే మరుతో మృడతా నః
 మా నో విదదభి భామో అశస్తిః [౫౩] మా నో విదద్వృజనా ద్వేష్యా యా॥ ఋషభం వాజినం
 వయమ్ పూర్ణమాసం యజామహే స నో దోహతాగం సువీర్యమ్ రాయస్పోషగం
 సహస్రిణమ్ ప్రాణాయ సురాధసే పూర్ణమాసాయ స్వాహా॥ అమావాస్యా సుభగా సుశేవా
 ధేనురివ భూయ ఆప్యాయమానా సా నో దోహతాగం సువీర్యమ్ రాయస్పోషగం
 సహస్రిణమ్ అపానాయ సురాధసే అమావాస్యాయై స్వాహా॥ అభిస్తుణీహి పరిధేహి
 వేదిమ్ జామిం మా హిగంసీరముయా శయానా హోతృషదనా హరితాః సువర్ణాః నిష్కా
 ఇమే యజమానస్య బ్రధ్నే॥ [౫౪]

అభీత్ఫర్వై కరోమి క్రమీత్ప్రితాఽతృన ఏకతోముఖా మే దిశోఽధ్యక్షేభ్యో హవిర్గార్హపత్యాకల్పయన్నశస్తిః సా నో దోహతాగం
 సువీర్యగం సప్త చ॥ 5 ॥

పరిస్తుణీత పరిధత్తాగ్నిమ్ పరిహితోఽగ్నిర్యజమానం భునక్తు అపాగం రస ఓషధీనాగం

సువర్ణః॑ ని॒ష్కా ఇ॒మే య॑జమా॒నస్య॑ స॒న్తు కా॒మదు॑ఘాః॒ అ॒ముత్రా॒ముష్మే॑ల్లోకే॑॥ భూ॒పతే॑
 భు॒వన॑పతే॒ మహా॑తో భూ॒తస్య॑ పతే॒ బ్రహ్మ॑ణాం త్వా వృ॒ణీమహే॑॥ అహం॑ భూ॒పతి॑రహం
 భు॒వన॑పతిః॒ అహం॑ మహా॒తో భూ॒తస్య॑ పతిః॒ [౩౫] దే॒వేన॑ స॒విత్రా ప్ర॒సూత॑ ఆర్తి॒జ్యం
 కరి॑ష్యామి॒ దేవ॑ స॒వితరే॒తం త్వా వృ॑ణతే॒ బృహ॑స్పతిం దై॒వ్యం బ్రహ్మ॑ణామ్॒ తదహం॑ మ॒నసే॑
 ప్ర॒బ్రవీ॑మి॒ మనో॑ గాయ॒త్రియో॑ గాయ॒త్రీ త్రి॒ష్టభే॑ త్రి॒ష్టబ్జగ॑త్యై॒ జగత్య॑నుష్ట॒భే
 అను॑ష్టక్ ప॒జ్జైక్యై॑ ప॒జ్జిక్యైః ప్ర॒జాప॑తయే॒ [౩౬] ప్ర॒జాప॑తిర్విశ్వేభ్యో దే॒వేభ్యః॑ విశ్వే దే॒వా
 బృహ॑స్పతయే॒ బృహ॑స్పతిర్బ్రహ్మ॒ణే బ్రహ్మ॑ భూర్భువః॒ సువః॑ బృహ॒స్పతి॑ర్దే॒వానాం॑ బ్రహ్మ
 అహం॑ మ॒నుష్యా॑ణామ్ బృహ॒స్పతే॑ య॒జ్ఞం గో॑పాయ॒ ఇదం॑ తస్మై హ॒ర్మ్యం కరో॑మి॒ యో
 వో దే॒వాశ్చ॑రతి బ్రహ్మ॒చర్య॑మ్ మే॒ధావీ॑ దిక్షు మ॒నసా॑ తపస్వీ॒ [౩౭] అ॒న్తర్దా॒తశ్చ॑రతి
 మా॒నుషీ॑షు॒ చతుః॑ శిఖిణ్డా యు॒వతిః॑ సుపే॒శాః॑ ఘృతప్రతీకా భు॒వన॑స్య మధ్యే
 మర్మ॒జ్యమా॑నా మహాతే సౌభగాయ॒ మహ్యం॑ ధుక్ష్య య॒జమా॑నాయ కామాన్॒॥
 భూమి॑ర్భూత్వా మహిమానం పుపోష తతో దేవీ వర్ధయతే పయాగ్ంసి॒ యజ్ఞి॑యా
 య॒జ్ఞం వి చ॑ యన్తి శం చ॒ ఓష॑ధీరాప ఇహ శక్వరీశ్చ॒॥ యో మా హృదా మనసా యశ్చ
 వాచా॑ [౩౮] యో బ్రహ్మ॒ణా క॑ర్మ॒ణా ద్వేష్టి॑ దే॒వాః యః శ్రు॒తేన॑ హృదయేనేష్టతా చ॒ తస్యే॑న్త్ర
 వజ్రే॒ణ శి॑రశ్చినద్మి॒ ఊర్ణా॑మ్బుదు ప్రథమానగ్ం స్యోనమ్ దే॒వేభ్యో జుష్ట॑గ్ం సదనాయ
 బర్హిః॑ సువర్గే లోకే య॒జమా॑నగ్ం హి ధేహి॒ మాం నాక॑స్య పృష్ఠే పరమే వ్యోమన్॒॥
 చతుః॑శిఖిణ్డా యు॒వతిః॑ సుపే॒శాః॑ ఘృతప్రతీకా వయునాని వస్తీ॒ సా స్తీ॒ర్యమా॑ణా మహాతే
 సౌభగాయ॒ [౩౯] సా మే ధుక్ష్య॑ య॒జమా॑నాయ కామాన్॒ శివా చ॑ మే శగ్మా చైధి స్యోనా చ
 మే సు॒షదా॑ చైధి॒ ఊర్ణ॑స్వతీ చ మే పయస్వతీ చైధి॒ ఇష॑మూర్జం మే పిన్వస్వ॒ బ్రహ్మ॑తేజో
 మే పిన్వ॑స్వ॒ క్షత్ర॑మోజో మే పిన్వస్వ॒ విశం॑ పుష్టిం మే పిన్వస్వ॒ ఆయు॑రన్నాద్యం మే
 పిన్వ॑స్వ॒ ప్ర॒జాం ప॒శూన్మే॑ పిన్వస్వ॒ [౪౦] అ॒స్మిన్ య॒జ్ఞ ఉప॑ భూయ ఇన్ను మే॒ అవిక్షో॑భాయ
 పరి॑ధీన్దధామి॒ ధర్తా॑ ధ॒రుణో॑ ధరీయాన్ అగ్నిర్దే॒షాగ్ంసి॑ నిరితో నుదాతై॒ విచ్ఛి॑నద్మి

విధృతీభ్యాగ్ం సపత్నాన్ జాతాన్ భ్రాతృవ్యాన్ యే చ జనిష్యమాణాః విశో యన్తాభ్యాం
 విధమామ్యేనాన్ అహగ్న్ స్వానాముత్తమాఽసాని దేవాః విశో యస్తే నుదమాసే అరాతిమ్
 విశ్వం పాప్మానమమతిం దుర్మరాయమ్ [౬౦] సీదన్తీ దేవీ సుకృతస్య లోకే ధృతీ స్థో
 విధృతీ స్వధృతీ॥ ప్రాణాన్మయి ధారయతమ్ ప్రజాం మయి ధారయతమ్ పశూన్మయి
 ధారయతమ్॥ ఆయం ప్రస్తర ఉభయస్య ధర్తా ధర్తా ప్రయాజానాముతానూయాజానామ్
 స దాధార సమిధో విశ్వరూపాః తస్మిన్మన్త్రో అధ్యాసాదయామి॥ ఆరోహ పథో జుహు
 దేవయానాన్ [౬౧] యత్రర్షయః ప్రథమజా యే పురాణాః హిరణ్యపక్షాఽజిరా
 సమ్భృతాజ్గ్ వహాసి మా సుకృతాం యత్ర లోకాః॥ అవాహం బాధ ఉపభృతా సపత్నాన్
 జాతాన్ భ్రాతృవ్యాన్ యే చ జనిష్యమాణాః దోహై యజ్ఞగ్ం సుదుఘామివ ధేనుమ్
 అహముత్తరో భూయాసమ్ అధరే మధ్సపత్నాః॥ యో మా వాచా మనసా దుర్మరాయుః
 హృదాఽరాతీయాదభిదాసదగ్న్ [౬౨] ఇదమస్య చిత్తమధరం ధ్రువాయాః॥ అహముత్తరో
 భూయాసమ్ అధరే మధ్సపత్నాః॥ ఋషభోఽసి శాక్వరః ఘృతాచీనాగ్ం సూనుః ప్రియేణ
 నామ్నా ప్రియే సదసి సీద॥ స్యోనో మే సీద సుషదః పృథివ్యామ్ ప్రథయి ప్రజయా పశుభిః
 సువర్గే లోకే దివి సీద పృథివ్యామన్తరిక్షీ అహముత్తరో భూయాసమ్ [౬౩] అధరే
 మధ్సపత్నాః॥ ఇయగ్న్ స్థాలీ ఘృతస్య పూర్ణా అచ్ఛిన్నపయాః శతధార ఉధ్సః మారుతేన
 శర్మణా దైవ్యేన॥ యజ్ఞోఽసి సర్వతః శ్రితః సర్వతో మాం భూతం భవిష్యచ్ఛయతామ్
 శతం మే సన్త్వాశిషః సహస్రం మే సన్తు సూన్పతాః ఇరావతీః పశుమతీః ప్రజాపతిరసి
 సర్వతః శ్రితః [౬౪] సర్వతో మాం భూతం భవిష్యచ్ఛయతామ్ శతం మే సన్త్వాశిషః
 సహస్రం మే సన్తు సూన్పతాః ఇరావతీః పశుమతీః॥ ఇదమిన్ద్రియమమృతం వీర్యమ్
 అనేనేన్ద్రాయ పశవోఽచికిధ్సన్న్ తేన దేవా అవతోప మామ్ ఇహిషమూర్జం యశః సహ
 ఓజః సనేయమ్ శృతం మయి శ్రయతామ్॥ యత్పృథివీమచరత్తత్ప్రవిష్టమ్ [౬౫]
 యేనాసిఇద్బలమిన్ద్రే ప్రజాపతిః ఇదం తచ్ఛక్రం మధు వాజినీవత్

యేనోపరిష్టాదధినోన్మహేన్ద్రమ్ దధి మాం ధినోతు॥ అయం వేదః పృథివీమన్వవిన్దత్
గుహా సతీం గహసే గహ్వరేషు స విన్దతు యజమానాయ లోకమ్ అచ్ఛిద్రం యజ్ఞం
భూరికర్మా కరోతు॥ అయం యజ్ఞః సమసదద్ధవిష్మాన్ బుచా సామ్నా యజుషా
దేవతాభిః [౬౭] తేన లోకాన్ధూర్వవతో జయేమ ఇన్ద్రస్య సఖ్యమమృతత్వమశ్యామ్॥ యో
నః కనీయ ఇహ కామయాతై అస్మిన్ యజ్ఞే యజమానాయ మహ్యమ్ అప తమిన్త్రాగ్ని
భువనాన్నుదేతామ్ అహం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ॥ అగ్నే వాజజిత్ వాజం త్వా
సరిష్యన్తమ్ వాజం జేష్యన్తమ్ వాజినం వాజజితమ్ [౬౮] వాజజిత్యాయై సంమార్జ్జిత్ర
అగ్నిమన్నాదమన్నాద్యాయ॥ ఉపహూతో ద్యౌః పితా ఉప మాం ద్యౌః పితా హ్వయతామ్
అగ్నిరాగ్నిద్వితీ ఆయుషే వర్చసే జీవాత్వై పుణ్యాయ ఉపహూతా పృథివీ మాతా ఉప
మాం మాతా పృథివీ హ్వయతామ్ అగ్నిరాగ్నిద్వితీ [౬౯] ఆయుషే వర్చసే జీవాత్వై
పుణ్యాయ॥ మనో జ్యోతిర్షుషతామాజ్యమ్ విచ్ఛిన్నం యజ్ఞగ్ం సమిమం దధాతు
బృహస్పతిస్తనుతామిమం నః విశ్వే దేవా ఇహ మాదయన్తామ్॥ యం తే అగ్న
ఆవృశ్యామి అహం వా క్షిపితశ్చరన్న్ ప్రజాం చ తస్య మూలం చ నీచైర్దేవా నివృశ్చత॥ [౭౦]
అగ్నే యో నోఽభిదాసతి సమానో యశ్చ నిష్ప్యః ఇధ్మస్యేవ ప్రక్షాయతః మా తస్యోచ్ఛేషి
కించన॥ యో మాం ద్వేష్టి జాతవేదః యం చాహం ద్వేష్టి యశ్చ మామ్ సర్వాగ్స్తానగ్నే
సందహా యాగ్శ్చాహం ద్వేష్టి యే చ మామ్॥ అగ్నే వాజజిత్ వాజం త్వా సస్సవాగ్ంసమ్
[౭౧] వాజం జిగివాగ్ంసమ్ వాజినం వాజజితమ్ వాజజిత్యాయై సంమార్జ్జిత్ర
అగ్నిమన్నాదమన్నాద్యాయ॥ వేదిర్బర్హిః శృతగ్ం హవిః ఇధ్మః పరిధయః స్రుచః ఆజ్యం
యజ్ఞ బుచో యజుః యాజ్యాశ్చ వషట్కారాః సం మే సంనతయో నమన్తామ్
ఇధ్మసంనహసే హుతే॥ [౭౨] దివః భీలోఽవతతః పృథివ్యా అధ్యుత్థితః తేనా సహస్రకాణ్డేనా
ద్విషన్తగ్ం శోచయామసి ద్విషన్తే బహు శోచతు ఓషధే మో అహగ్ం శుచమ్॥ యజ్ఞ
నమస్తే యజ్ఞ నమో నమశ్చ తే యజ్ఞ శివేన మే సంతిష్ఠస్వ స్యోనేన మే సంతిష్ఠస్వ [౭౩]

సుభూతే॑న మే॑ సంతి॑ష్ఠస్వ॑ బ్రహ్మ॑వర్చ॑సేన మే॑ సంతి॑ష్ఠస్వ॑ యజ్ఞ॑స్యర్థి॒మను॑ సంతి॑ష్ఠస్వ॑ ఉప॑
 తే॑ యజ్ఞ॑ నమః॑ ఉప॑ తే॑ నమః॑ ఉప॑ తే॑ నమః॑॥ త్రి॒ష్ప॒లీ క్రి॒యమా॑ణానామ్॑ యో న్య॒జ్ఞో
 అవ॑శిష్టతే॑ రక్ష॑సాం భాగ॑ధేయమ్॑ ఆప॑స్తత్ప్ర॒వహ॑తాదితః॑॥[౭౪] ఉ॒లూఖ॑లే ము॒సలే॑ యచ్చ
 శూ॒ర్పే॑ ఆ॒శిశ్లే॑ష దృ॒షది॑ యత్క॒పాలే॑ అవ॑పుషో విపు॒షః సం॑యజామి॑ విశ్వే॑ దే॒వా
 హ॒విరి॑దం జు॒షన్తామ్॑॥ యజ్ఞే॑ యా విపు॒షః సన్తి॑ బహ్వి॑ః అగ్నో॑ తాః స॒ర్వాః స్వీ॒ష్టాః
 సు॒హుతా॑ జుహోమి॑॥ ఉ॒ద్యన్న॒ద్య మి॒త్రమ॑హః॑ సప॑త్నాన్మే॑ అనీ॑నశః॑ ది॒వైనాన్॑ వి॒ద్యుతా॑
 జహి॑ ని॒మ్రోచ॑న్నధరాన్కృ॒ధి॑॥ [౭౫] ఉ॒ద్యన్న॒ద్య వి॒ నో భ॑జి పితా పు॒త్రేభ్యో॑ యథా॑
 దీ॒ర్ఘాయు॑త్వస్య హే॒శిషే॑ తస్య నో దే॒హి సూ॑ర్య॑॥ ఉ॒ద్యన్న॒ద్య మి॒త్రమ॑హః॑ ఆరో॒హన్ను॑త్త॒రాం
 ది॒వమ్॑ హృ॒ద్రోగం॑ మమ సూ॒ర్య హ॑రిమాణం చ నాశ॑య॑॥ శుకే॑షు మే హ॒రిమా॑ణమ్॑
 రో॒పణా॑కాసు దధ్మి॑సి [౭౬] అథో॑ హ॒రిద్ర॑వేషు మే హ॒రిమా॑ణం ని॒దధ్మి॑సి॑॥
 ఉ॒దగా॑దయమాదిత్యః॑ విశ్వే॑న సహ॑సా సహా ద్వి॒షన్తం॑ మమ ర॒న్ధయన్మి॑ మో అహం
 ద్వి॒షతో॑ రధమ్॑॥ యో నః శ॒పాద॑శపతః॑ యశ్చ నః శ॒పతః॑ శపాత్ ఉ॒షాశ్చ తస్మై॑
 ని॒మ్ము॑క్చ॑ సర్వం పాపగ్ం స॒మూహ॑తామ్॑॥ [౭౭] యో నః సప॑త్నో యో రణః॑
 మర్తో॒భిదా॑సతి దే॒వాః ఇ॒ధ్మస్యే॑వ ప్ర॒క్షాయ॑తః॑ మా తస్యో॑చ్ఛేషి కి॒చ్ఛాన॑॥ అవ॑సృష్టః
 పరా॑పతా శరో బ్రహ్మ॑సగ్ంశితః॑ గచ్ఛా॒మిత్రాన్॑ ప్రవి॑శా మైషాం కంచ॑నోచ్ఛిషః॑॥[౭౮]
 పతిః ప్ర॒జాప॑తయే తపస్వీ॑ వాచా సౌభ॑గాయ పశూన్మే॑ పిన్వ॑స్వ దుర్మ॑రాయుం దే॒వయా॑నానగ్నే॒న్తరిక్షే॑హముత్త॑రో
 భూయా॑సం ప్ర॒జాప॑తిరసి సర్వ॑తః శ్రి॒తః ప్ర॒విష్టం॑ దే॒వతా॑భిర్వాజజి॒తం పృథి॑వీ హ్వా॒యతా॑మగ్ని॒రాగ్నీధ్రా॑ద్వృశ్చ॒త
 సస్ప॑వాగ్ంసగ్ం హుతే॑ స్తోనే॑న మే॑ సంతి॑ష్ఠస్వే॒తః కృ॒ధి దధ్మ॑స్యూహతామష్టే॑ వ॑॥౬॥

సక్షీ॑దం ప॒శ్య వి॑ధర్త॒రిదం॑ ప॒శ్య నా॑కేదం ప॒శ్య ర॑మతిః పని॒ష్ఠా ఋ॒తం వర్షి॑ష్టమ్॑
 అమృ॑తా యాన్యా॒హుః॑ సూ॒ర్యో వరి॑ష్ఠో అక్ష॒భిర్వి॑భాతి॑ అను ద్యా॒వాపృథి॑వీ దే॒వపు॑త్రే॑॥
 దీక్షా॑సి తప॑సో యోనిః॑ తపో॑సి బ్రహ్మ॑ణో యోనిః॑ [౭౯] బ్రహ్మ॑సి క్ష॒త్రస్య॑ యోనిః॑

క్షత్రమస్యతస్య యోనిః| ఋతమసి భూరారభే| శ్రద్ధాం మనసా దీక్షాం తపసా విశ్వస్య
 భువనస్యాధిపత్నీమ్| సర్వే కామా యజమానస్య సన్తు|| వాతం ప్రాణం
 మనసాఽన్వారభామహే| ప్రజాపతిం యో భువనస్య గోపాః| స నో మృత్యోస్త్రాయతాం
 పాత్యగ్ంహసః| [00] జ్యోగ్జీవా జరామశీమహి|| ఇన్త్ర శాక్వర గాయత్రీం ప్రపద్యే| తాం తే
 యునజ్మి| ఇన్త్ర శాక్వర త్రిష్టుభం ప్రపద్యే| తాం తే యునజ్మి| ఇన్త్ర శాక్వర జగతీం ప్రపద్యే|
 తాం తే యునజ్మి| ఇన్త్ర శాక్వరానుష్టుభం ప్రపద్యే| తాం తే యునజ్మి| ఇన్త్ర శాక్వర
 పజ్కిం ప్రపద్యే| [00] తాం తే యునజ్మి|| ఆఽహం దీక్షామరుహమృతస్య పత్నీమ్|
 గాయత్రేణ ఛన్దసా బ్రహ్మణా చ| ఋతగ్ం సత్యేఽధాయి| సత్యమృతేఽధాయి| ఋతం చ
 మే సత్యం చాభూతామ్| జ్యోతిరభూవగ్ం సువరగమమ్| సువర్గం లోకం నాకస్య పృష్ఠమ్|
 బ్రధ్నస్య విష్టపమగమమ్|| పృథివీ దీక్షా| [01] తయాఽగ్నిర్దీక్షయా దీక్షితః|
 యయాఽగ్నిర్దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామి| అన్తరిక్షం దీక్షా| తయా
 వాయుర్దీక్షయా దీక్షితః| యయా వాయుర్దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా దీక్షయా
 దీక్షయామి| ద్యౌర్దీక్షా| తయాఽఽదిత్యో దీక్షయా దీక్షితః| యయాఽఽదిత్యో దీక్షయా దీక్షితః|
 [03] తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామి| దిశో దీక్షా| తయా చన్ద్రమా దీక్షయా దీక్షితః|
 యయా చన్ద్రమా దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామి| ఆపో దీక్షా| తయా
 వరుణో రాజా దీక్షయా దీక్షితః| యయా వరుణో రాజా దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా
 దీక్షయా దీక్షయామి| ఓషధయో దీక్షా|[04] తయా సోమో రాజా దీక్షయా దీక్షితః| యయా
 సోమో రాజా దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామి| వాగ్ దీక్షా| తయా ప్రాణో
 దీక్షయా దీక్షితః| యయా ప్రాణో దీక్షయా దీక్షితః| తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామి|
 పృథివీ త్వా దీక్షమాణమను దీక్షతామ్| అన్తరిక్షం త్వా దీక్షమాణమను దీక్షతామ్| ద్యౌస్తా
 దీక్షమాణమను దీక్షతామ్| [05] దిశస్త్యా దీక్షమాణమను దీక్షంతామ్| ఆపస్త్యా
 దీక్షమాణమను దీక్షంతామ్| ఓషధయస్త్యా దీక్షమాణమను దీక్షంతామ్| వాక్త్యా

దీక్షమాణమను దీక్షతామ్| ఋచస్త్యా దీక్షమాణమను దీక్షన్తామ్| సామాని త్వా
 దీక్షమాణమను దీక్షన్తామ్| యజుగ్ంషి త్వా దీక్షమాణమను దీక్షన్తామ్| అహశ్చ రాత్రిశ్చ
 కృషిశ్చ వృష్టిశ్చ| త్విషిశ్చాపచితిశ్చ|[౧౬] ఆపశ్చౌషధయశ్చ| ఊర్కృ సూనృతా చ| తాస్త్యా
 దీక్షమాణమను దీక్షన్తామ్|| స్వే దక్షీ దక్షపితేహ సీద| దేవానాగ్ం సుమ్నా మహతే రణాయ|
 స్వాసస్థస్తనువా సంవిశస్వ| పితేవైధి సూనవ ఆసుశేవః|| శివో మా శివమావిశ| సత్యం మ
 ఆత్మా శ్రద్ధా మేకక్షితిః|[౧౭] తపో మే ప్రతిష్ఠా| సవితృప్రసూతా మా దిశో దీక్షయన్తు|
 సత్యమస్మి|| అహం త్వదస్మి మదసి త్వమేతత్| మమాసి యోనిస్తవ యోనిరస్మి| మమైవ
 సన్వహ హవ్యాన్యగ్నౌ పుత్రః పిత్రే లోకకృజ్జాతవేదః|| ఆజుహ్వనః సుప్రతీకః పురస్తాత్|
 అగ్నే స్వాం యోనిమాసీద సాధ్యా| అస్మిన్తన్ధస్థే అధ్యత్తరస్మిన్|| [౧౮] విశ్వే దేవా
 యజమానశ్చ సీదత|| ఏకమిషే విష్ణుస్త్యాన్వేతు| ద్వే ఊర్జే విష్ణుస్త్యాన్వేతు| త్రీణి
 వ్రతాయ విష్ణుస్త్యాన్వేతు| చత్వారి మాయో భవాయ విష్ణుస్త్యాన్వేతు| పంచ పశుభ్యో
 విష్ణుస్త్యాన్వేతు| షడ్్రాయస్పోషాయ విష్ణుస్త్యాన్వేతు| సప్త సప్తభ్యో హోత్రాభ్యో
 విష్ణుస్త్యాన్వేతు|| సఖాయః సప్తపదా అభూమ| సఖ్యం తే గమేయమ్|[౧౯] సఖ్యాత్తే మా
 యోషమ్| సఖ్యాస్మే మా యోష్యాః|| సాఽసి సుబ్రహ్మణ్యే| తస్యాస్తే పృథివీ పాదః| సాఽసి
 సుబ్రహ్మణ్యే| తస్యాస్తేఽన్తరిక్షం పాదః| సాఽసి సుబ్రహ్మణ్యే| తస్యాస్తే ద్యౌః పాదః| సాఽసి
 సుబ్రహ్మణ్యే| తస్యాస్తే దిశః పాదః|[౨౦] పరోరజాస్తే పంచమః పాదః| సా న ఇషమూర్జం
 ధుక్ష్వ| తేజ ఇన్ద్రియమ్| బ్రహ్మవర్చసమన్నాద్యమ్|| విమిమే త్వా పయస్వతీమ్| దేవానాం
 ధేనుగ్ం సుదుఘామనపస్పరన్తీమ్| ఇన్ద్రః సోమం పిబతు| క్షేమో అస్తు నః|| ఇమాం నరాః
 కృణుత వేదిమేత్య| వసుమతీగ్ం రుద్రవతీమాదిత్యవతీమ్|[౨౧] వర్షన్ద్రివః| నాభా
 పృథివ్యాః| యథాఽయం యజమానో న రివ్యేత్| దేవస్య సవితుః సవే|| చతుఃశిఖణ్డా
 యువతిః సుపేశాః| ఘృతప్రతీకా భువనస్య మధ్యే| తస్యాగ్ం సుపర్ణావధి యౌ నివిష్టే|
 తయోర్దేవానామధి భాగధేయమ్|| అప జన్యం భయం నుద| అప చక్రాణి వర్తయ|

గృహగ్ం సోమస్య గచ్ఛతమ్॥ న వా ఉపేతన్మిత్రయసే న రిప్యసి దేవాగ్ం ఇదేషి పథిభిః
 సుగేభిః॥ యత్ర యన్తి సుకృతో నాపి దుష్కృతః॥ తత్ర త్వా దేవః సవితా దధాతు॥[౯౨]
 బ్రహ్మణో యోనిరగ్ంహసః పజ్కిం ప్రపద్యే దీక్షా యయాఽఽదిత్యో దీక్షయా దీక్షితస్తయా త్వా దీక్షయా
 దీక్షయామ్యోషధయో దీక్షా ద్యౌస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షతామపచిత్సిక్షాక్షీతిరుత్తరస్మిన్లమేయం దిశః పాద ఆదిత్యవతీం
 వర్తయ పశ్చ చ॥7॥

యదస్య పారే రజసః॥ శుక్రం జ్యోతిరజాయత॥ తన్నః పర్షదతి ద్విషః॥ అగ్నే వైశ్వానర
 స్వాహా॥ యస్మాద్భీషాఽవాశిష్యాః॥ తతో నో అభయం కృధి॥ ప్రజాభ్యః సర్వాభ్యో మృడ॥
 నమో రుద్రాయ మీధుషే॥ యస్మాద్భీషా న్యషదః॥ తతో నో అభయం కృధి॥[౯౩] ప్రజాభ్యః
 సర్వాభ్యో మృడ॥ నమో రుద్రాయ మీధుషే॥ ఉదుస్ర తిష్ఠ ప్రతితిష్ఠ మా రిషః॥ మేమం
 యజ్ఞం యజమానం చ రీరిషః॥ సువర్గే లోకే యజమానగ్ం హి ధేహి॥ శం న ఏధి ద్విపదే
 శం చతుష్పదే॥ యస్మాద్భీషాఽపేపిష్యాః పలాయిష్యాః సమజ్ఞాస్థాః॥ తతో నో అభయం కృధి॥
 ప్రజాభ్యః సర్వాభ్యో మృడ॥ నమో రుద్రాయ మీధుషే॥[౯౪] య ఇదమకః॥ తస్మై నమః॥
 తస్మై స్వాహా॥ న వా ఉపేతన్మిత్రయసే ఆశానాం త్వా విశ్వా ఆశాః॥ యజ్ఞస్య హి స్థ
 ఋత్వియా॥ ఇన్త్రాగ్ని చేతనస్య చ హుతాహుతస్య తృప్యతమ్॥ అహుతస్య హుతస్య చ
 హుతస్య చాహుతస్య చ॥ అహుతస్య హుతస్య చ॥ ఇన్త్రాగ్ని అస్య సోమస్య॥ వీతం పిబతం
 జుషేథామ్॥ మా యజమానం తమో విదత్॥ మర్త్విజో మో ఇమాః ప్రజాః॥ మా యః
 సోమమిమం పిబాత్॥ సగ్ంసృష్టముభయం కృతమ్॥[౯౫]
 కృధి మీధుషేఽహుతస్య చ సప్త చ॥8॥

అనాగసస్త్వా వయమ్॥ ఇన్ద్రేణ ప్రేషితా ఉప వాయుష్టే అస్త్వగ్ంశభూః॥ మిత్రస్తే
 అస్త్వగ్ంశభూః॥ వరుణస్తే అస్త్వగ్ంశభూః॥ అపాం క్షయా ఋతస్య గర్భాః॥ భువనస్య

గోపాః శ్యేనా అతిథయః పర్వతానాం కకుభః ప్రయుతో నపాతారః వగ్నుసేన్తగ్గ్ హ్వయత |
 ఘోషేణామీవాగ్శ్చాతయత | [౯౬] యుక్తాః స్థ వహత || దేవా గ్రావాణ ఇన్దురిన్త
 ఇత్యవాదిషుః ఏన్తమచుచ్యవుః పరమస్యాః పరావతః ఆఽస్మాధ్నధస్థాత్ ఓరోరన్తరిక్షాత్ |
 ఆ సుభూతమసుషవుః బ్రహ్మవర్చసం మ ఆఽసుషవుః సమరే రక్షాగ్స్యవధిషుః |
 అపహతం బ్రహ్మజ్యస్య || వాక్ష్ త్వా మనశ్చ శ్రీణీతామ్ | [౯౭] ప్రాణశ్చ త్వాఽపానశ్చ
 శ్రీణీతామ్ చక్షుశ్చ త్వా శ్రోత్రం చ శ్రీణీతామ్ దక్షశ్చ త్వా బలం చ శ్రీణీతామ్ ఓజశ్చ
 త్వా సహశ్చ శ్రీణీతామ్ ఆయుశ్చ త్వా జరా చ శ్రీణీతామ్ ఆత్మా చ త్వా తనూశ్చ
 శ్రీణీతామ్ శృతోఽసి శృతం కృతః శృతాయ త్వా శృతేభ్యస్త్వా ||
 యమిన్తమాహుర్వరుణం యమాహుః | యం మిత్రమాహుర్యము సత్యమాహుః | [౯౮] యో
 దేవానాం దేవతమస్తపోజాః తస్మై త్వా తేభ్యస్త్వా || మయి త్యదిన్ద్రియం మహత్ మయి
 దక్షో మయి క్రతుః | మయి ధాయి సువీర్యమ్ || త్రిశుగ్నుర్మో విభాతు మే ఆకూత్యా మనసా
 సహ విరాజా జ్యోతిషా సహ యజ్ఞేన పయసా సహ తస్య దోహమశీమహి | [౯౯] తస్య
 సుమ్నమశీమహి తస్య భక్షమశీమహి వాగ్నుషాణా సోమస్య తృప్యతు || మిత్రో జనాన్పు స
 మిత్ర || యస్మాన్న జాతః పరో అన్యో అస్తి | య ఆవివేశ భువనాని విశ్వా ప్రజాపతిః
 ప్రజయా సంవిదానః | త్రీణి జ్యోతీగ్ంషి సచతే స షోడశీ || ఏష బ్రహ్మ య ఋత్వియః |
 ఇన్తో నామ శృతో గణీ || [౧౦౦] ప్ర తే మహే విదధే శగ్ంషిషగ్ం హరీ | య ఋత్వియః ప్ర
 తే వన్వే | వనుషో హర్యతం మదమ్ || ఇన్తో నామ ఘృతం న యః | హరిభిశ్చారు సేచతే |
 శృతో గణ ఆ త్వా విశన్తు | హరివర్చసం గిరః || ఇన్త్రాధిపతేఽధిపతిస్త్వం దేవానామసి
 అధిపతిం మామ్ | ఆయుష్మన్తం వర్చస్వన్తం మనుష్యేషు కురు || [౧౦౧] ఇన్త్రశ్చ
 సమ్రాడ్వరుణశ్చ రాజా | తౌ తే భక్షం చక్రతురగ్ర ఏతమ్ | తయోరను భక్షం భక్షయామి |
 వాగ్నుషాణా సోమస్య తృప్యతు || ప్రజాపతిర్విశ్వకర్మా తస్య మనో దేవం యజ్ఞేన
 రాధ్యాసమ్ | అర్థే గా అస్య జహితః | అవసానపతేఽవసానం మే విన్ద || నమో రుద్రాయ

వాస్తో॑ష్పత॑యే॒ ఆ॒య॑నే॒ వి॒ద్ర॑వణీ॒ [౧౦౨] ఉ॒ద్యా॑నే॒ య॒త్ప॑రాయణీ॒ ఆ॒వ॒ర్త॑నే॒ వి॒వ॒ర్త॑నే॒ యో
 గో॒పా॒య॒తి తగ్ం॑ హుపే॒॥ యా॑న్య॒పా॒మి॒త్యాన్య॑ప్ర॒తీ॒త్యాన్య॑స్మి॒ య॒మ॒స్య బ॒లినా॑ చ॒రా॒మి
 ఇ॒హై॒వ స॒న్తః ప్ర॒తి త॑ద్యాతయామః॒ జీ॒వా జీ॒వేభ్యో॑ నిహరామ ఏనత్॑॥ అ॒న్ప॒ణా
 అ॒స్మి॒న్న॒న్ప॒ణాః ప॒రస్మి॑న్న్॒ తృ॒తీయే లోకే॑ అ॒న్ప॒ణాః స్వా॒మి యే దే॑వయానా ఉ॒త
 పి॒తృ॒యాణాః॑ [౧౦౩] స॒ర్వాన్ పథో॑ అ॒న్ప॒ణా ఆక్షీ॑యేమ॒॥ ఇ॒ద॒మూ ను
 శ్రీ॒యోఽవ॒సాన॑మాగన్మ॒ శిపే॑ నో ద్యా॒వాపృ॒థివీ ఉ॒భే ఇ॒మే గో॒మ॒ద్ధ॒నవ॑దశ్వ॒వదూ॒ర్జస్వ॑త్
 సు॒వీ॒రా వీ॒రైర॑ను సంచరేమ॒॥ అ॒ర్కః ప॒విత్ర॑గ్ం ర॒జసో॑ వి॒మానః॑ పు॒నాతి దే॒వానాం భు॑వనాని
 వి॒శ్వా ద్యా॒వాపృ॒థివీ ప॒యసా॑ సంవిదాసే॒ ఘృ॒తం దు॒హతే॑ అ॒మృ॒తం ప్ర॒పీనే॑॥ ప॒విత్ర॑మర్కో
 ర॒జసో॑ వి॒మానః॑ పు॒నాతి దే॒వానాం భు॑వనాని వి॒శ్వా సు॒వర్జ్యో॒తి॒ర్యశో మ॒హత్ అశీ॑మహి
 గా॒ధ॒ము॒త ప్ర॒తిష్ఠా॑మ్॒॥ [౧౦౪]

చా॒త॒య॒త శ్రీ॒ణీ॒తాగ్ం॑ సత్య॒మా॒హు॒రశీ॑మహి గణే॒ కు॒రు వి॒ద్ర॑వణే॒ పి॒తృ॒యాణా అ॒ర్కో ర॒జసో॑ వి॒మానా॑స్త్రిణే చ॒॥ ౧౧॥

ఉ॒ద॒స్త్వాంఘ్ని॑ధ॒స్వవి॒తా మి॒త్రో అ॒ర్య॒మా స॒ర్వాన॑మి॒త్రాన॑వధీ॒ద్యుగే॑నా బృ॒హ॒న్తం
 మా॒మక॑రద్యీ॒రవ॑న్తమ్॒ రథ॑న్తరే శ్ర॒యస్వ॑ స్వా॒హా పృ॒థి॒వ్యామ్॑॥ వా॒మదే॑ప్యే శ్ర॒యస్వ॑
 స్వా॒హాఽన్త॑రిక్షీ॒ బృ॒హతి శ్ర॒యస్వ॑ స్వా॒హా ది॒వి॒ బృ॒హతా త్వో॑ప॒స్తభ్నో॑మి॒ ఆ త్వా దదే॑
 య॒శసే॑ వీ॒ర్యా॒య చ॑ అ॒స్మాస్వ॑ఘ్నియా యూ॒యం దధా॑థేన్త్రి॒యం ప॒యః॑॥ య॒స్మి ద్ర॒ఘోస్
 య॒స్త ఉ॒దర్ష॑షః॒ [౧౦౫] దై॒వ్యః కే॒తు॒ర్విశ్వం॑ భు॒వన॑మావిపే॒శ స నః పా॒హ్యారి॑ష్యై॒స్వ స్వా॒హా॑॥
 అను మా స॒ర్వో య॒జ్ఞోఽయ॑మే॒తు విశ్వే॑ దే॒వా మ॒రుతః సా॒మార్కః॑ ఆ॒ప్రి॒యశ్చ॑న్దాగ్ం॒సి
 ని॒విదో॑ య॒జూగ్ంషి॑ అ॒స్యై పృ॒థి॒వ్యై య॒ద్యజ్ఞి॑యమ్॒॥ ప్ర॒జాప॑తే॒ర్వర్త॒నిమ॑నువర్త॒స్వ అను
 వీ॒రైర॑ను రా॒ధ్యామ॑ గో॒భిః అ॒న్వశ్చై॒వర॑ను స॒ర్వైరు పు॒ష్టైః॑ అను ప్ర॒జయా॑ఽన్విన్త్రి॒యేణ॑ [౧౦౬]
 దే॒వా నో య॒జ్ఞమృ॑జు॒ధా న॑యన్తు॒॥ ప్ర॒తి క్ష॒త్రే ప్ర॒తి తి॒ష్ఠామి రా॒ష్ట్రే ప్ర॒త్యశ్వే॑షు
 ప్ర॒తితి॒ష్ఠామి గో॑షు॒ ప్ర॒తి ప్ర॒జాయాం ప్ర॒తి తి॒ష్ఠామి భ॒వ్యే॑॥ విశ్వ॑మన్యాఽభి వా॒వృధే॑

తదన్యస్యామధిశ్రితమ్ | దివే చ విశ్వకర్మణి | పుథివై చాకరం నమః | అస్మాన్ద్యోః
 పుథివీమ్ | అస్మాన్పుషభో యువా గాః | [002] స్కన్నీమా విశ్వా భువనా | స్కన్నో యజ్ఞః
 ప్రజనయతు || అస్మానజని ప్రాజని | ఆ స్కన్నాజ్జయతే వృషా | స్కన్నాత్ప్రజనిషీమహి || యే
 దేవా యేషామిదం భాగధేయం బభూవ | యేషాం ప్రయాజా ఉతానూయాజాః |
 ఇన్త్రజ్యేష్ఠేభ్యో వరుణరాజభ్యః | అగ్నిహోతృభ్యో దేవేభ్యః స్వాహా || ఉత త్యా నో దివా మతిః |
 [000] అదితిరూత్యాఽగమత్ | సా శన్తాచీ మయస్కరత్ | అప స్రీధః | ఉత త్యా ధైవ్యా
 భిషజా | శం నస్కరతో అశ్వినా | యూయాతామస్మద్రపః | అప స్రీధః | శమగ్నిరగ్నిభిస్కరత్ |
 శం నస్తపతు సూర్యః | శం వాతో వాత్వరపాః | [00F] అప స్రీధః | తదిత్పదం న విచికేత
 విద్వాన్ | యన్ప్రుతః పునరప్యేతి జీవాన్ | త్రివృద్భ్యద్భువనస్య రథవృత్ | జీవో గర్భో న
 మృతః స జీవాత్ || ప్రత్యస్మై పిపీషతీ | విశ్వాని విదుషే భర | అరంగమాయ జగ్మపే
 అపశ్చాద్దధ్వసే నరే || ఇన్దురిన్దుమవాగాత్ | ఇన్దోరిన్దోఽపాత్ | తస్య త ఇన్దవిన్ద్రపీతస్య
 మధుమతః | ఉపహూతస్యోపహూతో భక్షయామి || [000]

ఉదర్ష ఇన్ద్రియేణ గా మతిరరపా అగాత్రీణి చ || 10 ||

బ్రహ్మ ప్రతిష్ఠా మనసో బ్రహ్మ వాచః | బ్రహ్మ యజ్ఞానాగ్ం హవిషామాజ్యస్య | అతిరిక్తం
 కర్మణో యచ్ఛ హీనమ్ | యజ్ఞః పర్వాణి ప్రతిరన్నేతి కల్పయన్ | స్వాహాకృతాఽఽహుతిరేతు
 దేవాన్ || ఆశ్రావితమత్యాశ్రావితమ్ | వషట్కృతమత్యనూక్తం చ యజ్ఞే | అతిరిక్తం కర్మణో
 యచ్ఛ హీనమ్ | యజ్ఞః పర్వాణి ప్రతిరన్నేతి కల్పయన్ | స్వాహాకృతాఽఽహుతిరేతు
 దేవాన్ || [000] యద్వో దేవా అతిపాదయాని | వాచా చిత్ప్రయతం దేవ హేడనమ్ | అరాయా
 అస్మాగ్ం అభిదుచ్ఛనాయతే | అన్యత్రాస్మన్మరుతస్తన్నిధేతన || తతం మ ఆపస్తదు తాయతే
 పునః | స్వాదిష్ఠా ధీతిరుచథాయ శస్యతే | అయగ్ం సముద్ర ఉత విశ్వభేషజః |
 స్వాహాకృతస్య సముత్పృతర్భువః | ఉద్వయం తమసస్పరి | ఉదు త్యం చిత్తమ్ | [000]

ఇమం మే వరుణ తత్త్వా యామి త్వం నో అగ్నీ స త్వం నో అగ్నీ త్వమగ్నీ అయాసి
 ప్రజాపతీ॥ ఇమం జీవేభ్యః పరిధిం దధామి మైషాం ను గాదపరో అర్థమేతమ్ శతం
 జీవన్తు శరదః పురూచీః తిరో మృత్యుం దధతాం పర్వతేన॥ ఇష్టేభ్యః స్వాహా
 వషడనిష్టేభ్యః స్వాహా భేషజం దురిష్ట్యై స్వాహా నిష్కుత్త్యై స్వాహా దౌరార్థ్యై స్వాహా
 దైవీభ్యస్తనూభ్యః స్వాహా [౧౦౩] ఋద్ధ్యై స్వాహా సమృద్ధ్యై స్వాహా॥ యత ఇన్త్ర
 భయామహే తతో నో అభయం కృధి మఘవఞ్చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే వి ద్విషో వి
 మృధో జహి॥ స్వస్తిదా విశస్పతిః వృత్రహా విమృధో వశీ వృషేన్త్రః పుర ఏతు నః స్వస్తిదా
 అభయంకరః॥ ఆభిర్భిర్భిర్యదతో న ఊనమ్ [౧౦౪] ఆప్యాయయ హరివో వర్ధమానః యదా
 స్తోత్రభ్యో మహి గోత్రా రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ॥ అనాజ్ఞాతం
 యదాజ్ఞాతమ్ యజ్ఞస్య క్రియతే మిథు అగ్నీ తదస్య కల్పయా త్వగ్ం హి వేత్థ
 యథాతథమ్॥ పురుషసంమితో యజ్ఞః యజ్ఞః పురుషసంమితః అగ్నీ తదస్య కల్పయా
 త్వగ్ం హి వేత్థ యథాతథమ్॥ యత్పాకత్రా మనసా దీనదక్షా న యజ్ఞస్య మన్వతే
 మర్తాసః అగ్నిష్టద్ధోతా క్రతువిద్విజానన్మ యజిష్ఠో దేవాగ్ం ఋతుశో యజాతి॥ [౧౦౫]
 దేవాగ్శీత్రం తనూభ్యః స్వాహోనం పురుషసంమితోఽగ్నీ తదస్య కల్పయ పశ్య చ॥ 11॥

యద్దేవా దేవహేడనమ్ దేవాసశ్చకృమా వయమ్ ఆదిత్యాస్తస్మాన్నా ముఞ్చతా
 ఋతస్యర్తేన మాముత॥ దేవా జీవనకామ్యా యత్ వాచానృతమూదిమ అగ్నిర్మా
 తస్మాదేనసః గార్హపత్యః ప్రముఞ్చతు దురితా యాని చకృమ కరోతు
 మామసేనసమ్॥ [౧౦౬] ఋతేన ద్యావాపుథివీ ఋతేన త్వగ్ం సరస్వతి ఋతాన్మా
 ముఞ్చతాగ్ంహసః యదన్యకృతమారిమ॥ సజాతశగ్ంసాదుత వా జామిశగ్ంసాత్
 జ్యాయసః శగ్ంసాదుత వా కనీయసః అనాజ్ఞాతం దేవకృతం యదేనః
 తస్మాత్త్వమస్మాఞ్జాతవేదో ముముగ్ధి॥ యద్వాచా యన్మనసా

బా॒హు॒భ్యా॒మూ॒రు॒భ్యా॒మష్టి॒వద్భ్యా॒మ్ [౧౧౭] శి॒క్షై॒ర్శ॒దన్వ॑తం చ॒క్ర॒మా వ॒యమ్ | అ॒గ్ని॒ర్మా
 తస్మా॑దే॒నసః॑ | యద్ధ॑స్త్వా॒భ్యాం చ॒కర॑ కిల్బిషా॒ణి | అక్షా॑ణాం వ॒గ్ను॒ముప॒జిఘ్న॑మా॒నః |
 దూ॒రేప॑శ్యా చ రా॒ష్ట్రభృ॑చ్ఛ | తాన్య॑స్స॒రసా॒వను॑దత్తా॒మృణా॑ని || అదీ॒వ్యన్పృ॑ణం యద॒హం
 చ॒కార॑ | యద్వా॒దాస్య॑న్థం॒జగారా॑ జ॒సేభ్యః॑ | అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ | యన్మ॒యి మాతా॑ గర్భే
 స॒తి [౧౧౮] ఏ॒నశ్చ॑కార యత్ప్రి॒తా | అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ | యదా॑ పిపేష మాత॒రం పిత॑రమ్ |
 పు॒త్రః ప్ర॑ముదితో ధ॒యన్ | అహి॑గ్ం॒సితౌ పిత॑రౌ మయా తత్ | తదగ్ని॑ అన్వ॒ణో భ॑వామి ||
 యద॒న్తరి॑క్షం పృథి॒వీము॑త ద్యామ్ | యన్మాత॑రం పిత॒రం వా జిహి॑గ్ం॒సిమ | అ॒గ్ని॒ర్మా
 తస్మా॑దే॒నసః॑ | యదా॑శసా నిశసా యత్ప॒రాశసా॑ | [౧౧౯] యదే॒నశ్చ॑క్ర॒మా నూత॑నం
 యత్ప॒రాణమ్ | అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ | అతి॑క్ర॒మామి దు॒రితం॑ యదే॒నః | జహా॑మి రిప్రం
 ప॒రమే॑ స॒ధస్థీ॑ | యత్ర॑ యన్తి సు॒కృతో॑ నాపి దుష్కృ॒తః | తమారో॑హామి సు॒కృతాం॑ ను
 లోకమ్ || త్రి॒తే దే॒వా అ॒మృజ॑తైతదే॒నః | త్రి॒త ఏ॒తన్మ॒నుష్యే॑షు మామృ॒జే | తతో॑ మా యది
 కి॒ంచిదా॑నశే | అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ [౧౨౦] గార్హ॑పత్యః ప్ర॒ముఞ్చ॑తు | దు॒రితా॑ యాని
 చ॒క్ర॒మా కరో॑తు మామసే॒నసమ్ || దివి॑ జాతా అ॒ప్సు జాతాః | యా జాతా॑ ఓషధీ॒భ్యః | అథో
 యా అ॒గ్ని॒జా ఆపః॑ | తా నః శు॒న్ధన్తు॑ శు॒న్ధనీః॑ | యదాపో॑ నక్తం దు॒రితం॑ చరామ | యద్వా
 ది॒వా నూత॑నం యత్ప॒రాణమ్ | హి॒రణ్య॑వ॒ర్ణస్త॒త ఉ॒త్పనీ॑త నః || ఇ॒మం మే వ॑రుణ
 తత్త్వా॑ యామి | త్వం నో అగ్నే॑ స త్వం నో అగ్నే॑ | త్వమగ్నే॑ అయా॒సి || [౧౨౧]

అనే॒నస॑మష్టివద్భ్యాగ్ం స॒తి ప॑రాశసా॒నశే॑గ్నిర్మా తస్మాదే॒నసః॑ పునీ॒త నస్తీ॑ణి చ || 12 ||

యద్దే॒వా గార్హ॑పత్యో యద్ధ॑స్త్వా॒భ్యాం యన్మ॒యి మాతా॑ యదాపిపేష యద॒న్తరి॑క్షం యదాశసా॑తిక్ర॒మామి త్రి॒తే దే॒వా దివి॑
 జాతా॑ అ॒ప్సు జాతా॑ యదాప ఇ॒మం మే వ॑రుణ తత్త్వ॑ యామి త్వం నో అగ్నే॑ స త్వం నో అగ్నే॑ త్వమగ్నే॑ అయా॒సి ||

యత్తే॑ గ్రావ్ణా చిచ్ఛి॒దుః సోమ॑ రాజన్ | ప్రి॒యాణ్య॑జ్గని స్వధి॒తా ప॑రూగ్ంషి
 తథ్సంధ॑ధ్వా॒జ్యేనో॑త వర్ధ॒యస్వ | అనా॑గసో అధ॒మిధ్సంక్ష॑యేమ || యత్తే॑ గ్రా॒వా

బా॒హు॒చ్యుతో॑ అ॒చు॒చ్యుః॑ | న॒రో య॑త్తీ దు॒దు॒హు॒ర్దక్షిణీ॑నా | త॒త్త ఆ॒ప్యాయ॑తాం త॒త్తీ |
 ని॒ష్ఠ్వా॒యతాం॑ దే॒వ సో॑మ॥ య॑త్తీ త్వ॒చం బి॒భిదు॑ర్యచ్చ॒ యోని॑మ్ | యదా॒స్థానా॑త్ప్ర॒చ్యుతో
 వే॒నసి॑ త్మనా॒ [౧౨౨] త్వయా॑ తథో॒మ గు॒ప్తమ॑స్తు నః | సా నః సంధా॑ఽసత్ప॒రమే॑ వ్యోమన్ |
 అహా॑చ్ఛరీ॒రం ప॑యసా స॒మేత్య॑ | అన్యో॑న్యో భ॒వతి॑ వర్ణో అ॒స్య | తస్మి॑న్వ॒యము॑పహూ॒తాస్త॑వ
 స్మః | ఆ నో భ॒జ స॑దసి విశ్వ॒రూపే॑ || నృ॒చక్షాః॑ సోమ ఉ॒త శు॒శ్రుగ॑స్తు | మా నో విహా॑సిద్గి॒ర
 ఆ॒వృణా॑నః | అనా॒గాస్త॒నువో॑ వా॒వృధా॑నః | ఆ నో రూ॒పం వ॑హతు జాయమా॒నః || [౧౨౩]
 ఉప॑క్ష॒రన్తి జు॒హ్వో ఘృ॒తేనా॑ | ప్రి॒యాణ్య॑జ్గ్ని తవ వ॒ర్ధయ॑న్తీః | తస్మై॑ తే సోమ నమ
 ఇ॒ద్వష॑ట్సు | ఉప మా రాజన్ము॒క్తకృ॑తే హ్వా॒యస్వ || సం ప్రా॑ణాపానాభ్యాగ్ం సము చక్షుషా
 త్వమ్ | సగ్ం శ్రో॒త్రేణ॑ గచ్ఛస్వ సోమ రాజన్ | యత్త ఆస్థి॒తగ్ం శ॑ము తత్తే అస్తు |
 జానీ॑తాన్నః సం॒గమ॑నే పథీనామ్ | ఏ॒తం జానీ॑తాత్ప॒రమే॑ వ్యోమన్ | వృ॒కాః స॑ధస్థా విద
 రూ॒పమ॑స్య [౧౨౪] | యదా గచ్ఛాత్ప్రథి॒భిర్దే॒వయా॑నైః | ఇ॒ష్టాపూ॒ర్తే కృ॑ణుతాదావిర॒స్మై | అరి॑ష్టో
 రాజన్మ॒గదః॑ పరేహి | నమస్తీ అస్తు చక్షసే రఘూ॒యతే॑ | నాక॒మారో॑హ సహ యజమా॒నేనా॑
 సూ॒ర్యం గచ్ఛ॑తాత్ప॒రమే॑ వ్యోమన్ | అభూ॑ద్దే॒వః స॒వితా॑ వన్ద్యో॒ఽను నః॑ | ఇదానీ॒మహ్నా
 ఉప॑వాచ్యో నృ॒భిః | వి యో రత్నా భ॒జతి॑ మానవే॒భ్యః | శ్రే॒ష్ఠం నో అ॒త్ర ద్ర॒విణం॑ యథా
 దధ॑త్ | ఉప నో మిత్రావరుణావిహావతమ్ | అన్వాదీ॒ధ్యాథా॒మిహ నః॑ సఖాయా | ఆది॒త్యానాం
 ప్ర॒సీతి॑ర్ హేతిః | ఉగ్రా శతాపాష్టా ఘు విషా పరిణో వృణక్తు || ఆప్యాయస్వ సం తే || [౧౨౫]
 త్మనా జాయమాన్స్య దధత్వశ్చ చ || 13 ||

యద్దిదీక్షీ మనసా యచ్చ వాచా | యద్వా ప్రాణైశ్చక్షుషా యచ్చ శ్రోత్రేణ | యద్రేతసా
 మిథునేనాప్యాత్మనా | అద్యో లోకా దధిరే తేజ ఇన్ద్రియమ్ | శుక్రా దీక్షాయై తపసో
 విమోచనీః | ఆపో విమోక్త్రీర్మయి తేజ ఇన్ద్రియమ్ || యద్బుచా సామ్నా యజుషా | పశూనాం
 చర్మన్ హవిషా దిదీక్షీ | యచ్ఛన్దోభిరోషధిభిర్వనస్పతా | అద్యో లోకా దధిరే తేజ

ఇన్త్రియమ్||[౧౨౬] శుక్రా దీక్షాయై తపసో విమోచనీః| ఆపో విమోక్తిర్మయి తేజ ఇన్త్రియమ్||
 యేన బ్రహ్మ యేన క్షత్రమ్| యేనేన్త్రాగ్ని ప్రజాపతిః సోమో వరుణో యేన రాజా| విశ్వే
 దేవా ఋషయా యేన ప్రాణాః| అద్భ్యో లోకా దధిరే తేజ ఇన్త్రియమ్| శుక్రా దీక్షాయై
 తపసో విమోచనీః| ఆపో విమోక్తిర్మయి తేజ ఇన్త్రియమ్|| అపాం పుష్పమస్యోషధీనాగ్ం
 రసః| సోమస్య ప్రియం ధామ| [౧౨౭] అగ్నేః ప్రియతమగ్ం హవిః స్వాహా| అపాం
 పుష్పమస్యోషధీనాగ్ం రసః| సోమస్య ప్రియం ధామ| ఇన్త్రస్య ప్రియతమగ్ం హవిః స్వాహా|
 అపాం పుష్పమస్యోషధీనాగ్ం రసః| సోమస్య ప్రియం ధామ| విశ్వేషాం దేవానాం
 ప్రియతమగ్ం హవిః స్వాహా|| వయగ్ం సోమ వ్రతే తవ| మనస్తనూషు పిప్రతః| ప్రజావన్తో
 అశీమహి||[౧౨౮] దేవేభ్యః పితృభ్యః స్వాహా| సోమ్యేభ్యః పితృభ్యః స్వాహా| కవ్యేభ్యః పితృభ్యః
 స్వాహా|| దేవాస ఇహ మాదయధ్వమ్| సోమ్యాస ఇహ మాదయధ్వమ్| కవ్యాస ఇహ
 మాదయధ్వమ్|| అనన్తరితాః పితరః సోమ్యాః సోమపీథాత్|| అపైతు మృత్యురమృతం న
 ఆగన్న్| వైవస్వతో నో అభయం కృణోతు| పర్ణం వనస్పతేరివ||[౧౨౯] అభి నః శీయతాగ్ం
 రయిః| సచతాం నః శచీపతిః|| పరం మృత్యో అనుపరేహి పన్థామ్| యస్తీ స్వ ఇతరో
 దేవయానాత్| చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి| మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్||
 ఇదమూ ను శ్రీయోఽవసానమాగన్మ| యద్గోజిద్ధనజిదశ్వజిద్యత్| పర్ణం వనస్పతేరివ| అభి
 నః శీయతాగ్ం రయిః| సచతాం నః శచీపతిః||[౧౩౦]

వనస్పతావద్భ్యో లోకా దధిరే తేజ ఇన్త్రియం ధామాశీమహీవాభి నః శీయతాగ్ం రయిరేకం చ||14||
 సర్వాన్ యద్విషణ్ణేన వి వై యాః పురస్తాద్దేవా దేవేషు పరి స్ప్రణీత సక్షేదం యదస్య పారేఽనాగస ఉదస్తాంఘ్నీద్రుహ్య
 ప్రతిష్ఠా యద్దేవా యత్తే గ్రావ్ణా యద్దిదీక్షే చతుర్థశ||14||
 సర్వాన్ భూతిమేవ యామేవాప్సోహుతిం వ్రతానాం పర్ణవల్కః సోమ్యానామస్మిన్ యజ్ఞేఽగ్నే యో నో జ్యోగ్భీవాః పరోరజాః
 ప్రతేమహి బ్రహ్మ ప్రతిష్ఠా గార్హపత్యస్త్రిగ్ంశదుత్తరశతమ్||130||
 సర్వాన్ వై-శచీపతిః||

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥